

DEUS
ABBA

OMNIPOTENS
PATER

**ŽIVOT ZA SLAVU
OČEVU**

ŽIVOT ZA SLAVU OČEVU

*Zabilješke o životu majke
Eugenije Elizabete Ravasio*

Nastalo na temelju biografije
Per la gloria del Padre
od fra Andreje D'Ascania

Majka Eugenia u misiji s afričkom djecom

Tko je majka Eugenia?

Tko je majka Eugenia? Tko je ta žena za koju otac Andrea D'Ascanio kaže: «Majka Eugenia jedno je od najvećih svjetla našega vremena, maleni prorok nove Crkve u kojoj je Otac središte i vrhunac svoga čovječanstva i u kojoj je jedinstvo najviši duhovni ideal. Ona je svijetlo dano od Oca svijetu u ovo vrijeme kaosa i tame da možemo vidjeti put koji moramo kročiti.» A biskup Granoblia, Aleksandar Caillot nakon desetogodišnje istrage o majci Eugeniji zaključuje: «Prva stvar koja se ispostavila sa sigurnošću u istrazi je ta da su vrline majke Eugenije istinski utemeljene.» te da: «Mnoge okolnosti pokazale su da je sestra u mogućnosti prakticiranja vrlina sve do herojske razine.»

Čime je ova malena misionarka zaslužila ovakve pohvale? S 28 godina, biva izabrana za časnu majku Kongregacije Naše Gospe od Apostola. Tijekom 12 godišnjeg mandata otvorila je u najzabačenijim mjestima Afrike, Azije i Europe preko 70 centara, svaki s ambulantom, školom i crkvom. Posebno se ističe njezin rad na projektu «Grad za gubavce», koji je ostvaren kod Azoptè (Obala Bjelokosti), a koji je kasnije prerastao u jedan od vodećih centara svoje vrste u svijetu. Otkrila je prvi lijek protiv gube, radeći ga od sjemena tropske biljke, lijek koji će kasnije biti istraživan i razvijan na Pasteurovom Institutu u Parizu.

Podupirala je apostolat Raoula Follereaua, čovjeka koji će slijedeći njezine stope kasnije biti prozvan apostolom gube. Kongregaciju Naše Gospe od Apostola uzdigla je do te razine da će institutu Francuska u lipnju 1950. dodijeliti Courone Civique, najveće nacionalno priznanje za rad na socijalnom području.

Na duhovnom području njezina najveća ostavština za nas je «Poruka Oca» (Otac govori Svojoj djeci), jedina privatna objava osobno od Boga Oca koja je priznata autentičnom od Crkve nakon deset godina najstrožih ispitivanja. Poruka Oca je nešto jedinstveno, u jednu ruku nešto novo i nadahnjujući, a ipak sukladno s onim što nam je predano prije 2000 godina, kao što kaže mons. Caillot: «Predstavljeno je kao nešto što Crkva smatra tradicionalnim, bez sumnjivih inovacija, zbog čestih ponavljanja da je već sve kazano u Kristovoj objavi o Njegovom Ocu te da je sve već u Evanđelju. Ali s druge strane, objavljuje da ova velika istina glede poznavanja Oca mora biti promotrena, duboko istražena i proživljena.» Ovo je djelo «susret s Bogom, koji nam je u Kristu pokazao svoje lice i otvorio svoje srce»¹ koje je bogato milosrđem (*Ef* 2,4).

Neovisno od duhovne veličine ove redovnice, njezina ostvarenja na području karitativne i socijalne djelatnosti bila bi dostatna da pronađe svoje mjesto u povijesti.

¹ Benedikt XVI, *Spe salvi*, 4.

Rane godine

Elizabeta Anna Ravasio rođena je 4. studenog 1907. u mjestu San Gervasiu d'Adda (danas Capriate San Gervasio), malenom gradiću u provinciji Bergamo, od Felicite Magni i Carla Ravasia kao osmo dijete. Još početkom 20. stoljeća klan Ravasio brojao je osamdesetak članova te je bio jedan od najimućnijih u mjestu, ali sve završava naglim preokretom: bankrotom mjesne banke u kojoj je bila pohranjena sva imovina klana nepovratno je propala, a obitelj se raštrkala.

Na djedovini ostaje Piero Ravasio, budući djed malene Elizabete, sa svojim sinom Carlom koji ima sedmero djece: Terezu, Luigia, Lorenza, Giovannu (preminula s godinom i po), Giovannija, Angela i Francesca, a na vidiku je i novo dijete, buduća Elizabeta. Njezino se rođenje poklopilo s najcrnjim razdobljem obitelji; još uz to majka Felicita se razboljela i uslijed bolesti u 6 mjesecu trudnoće rodila malu kojoj doktori nisu davali nikakve šanse da će preživjeti. Rodbina pomirivši se s neizbježnošću smrti malene dala ju je brže bolje krstiti imenom Elizabeta Anna, a potom su se posvetili brizi i molitvama za spas majke koju je pogodio tifus, od kojega umalo da nije umrla. Preživjela je, ali će ostati prikovana za krevet sljedećih sedam godina, a kada se napokon uspije ustati neće moći baš puno raditi.

A što je s malenom Elizabetom koju unutar obitelji zovu Bettina? Ne da se, prkošeći logici medicine: smještena u kutiji za sapune sporo se razvija, ne jede skoro ništa, tako je mršava i sitna da s četiri godine još uvijek niti govori niti hoda.

Tu nastupa djed Piero, moralna vertikalna obitelji, ostao udovac s 27 godina i s tri djeteta: Carlom (Bettininim ocem), Giovannijem i Virginijom koja će kasnije poći za časne sestre pod imenom Anna Vetusta. Djed Piero potpuno se posvećuje brizi za obitelj u kojoj je on otac i majka. Svakoga jutra odlazi na Misa te svojim snažnim glasom vodi molitvu krunice. Pomalo pretvara kuću u pravi mali samostan: svako jutro u obitelji se započinje Angelusom i jutarnjim molitvama. Navečer se svi okupljaju za molitvu krunice i večernjih molitva («kojima nikada nije bilo kraja» pripovijedat će kasnije majka Eugenia) te za čitanje duhovnog štiva i katekizma. Nedjeljom vodi cijeli obitelj na Misu, nakon čega se ruča pa se ponovno vraća u crkvu na katehezu i krunicu na groblju; tako su prolazili dani u obitelji Ravasio: između rada, molitve i crkve.

Djed gledajući svoju sirotu unuku smještenu u kutiju za sapune odlučuje riješiti stvar na svoj način, hodočasti u Gospino svetište na Varesu. Za to vrijeme kod kuće Bettina će vidjeti prekrasnu gospođu, koja će joj pomoći da se ustane i odjene te će joj reći neka presretne djeda koji se u to vrijeme vraćao iz svetišta. Malena će poslušati i otići dočekati djeda koji kada ju je ugleda kako najedanput hoda i govori odmah odnosi župniku don Carraru i cijelo mjesto zvonjavom pozvao da vidi čudo. U litanijama zahvale pridružuje se i Bettina moleći ih na latinskome. Nakon par godina kada je obitelj zajedno s Bettinom otišla u Varese, malena će vidjevši kip Gospe kazati: «Ovo je lijepa gospođa koja me je odjenula!»

Napon početne zapanjenosti u selu i u obitelji pomalo sve se vraća uobičajenom ritmu. Odlazi u vrtić sa svojim vršnjacima od kojih se razlikuje po tome što je puno manja i mršavija. Već se ondje susreće s kušnjom: svako dijete je moglo izabrati hoće li svoju fotografiju ili sličicu Presvetoga Srca. Sve su prijateljice odabrale imati svoju sliku, ali za malenu Bettinu odluka je velika dilema, koga odabrati? Na kraju odabire

Srca Isusovog. Ovo je bio izbor koji će tijekom cijelog života samo nastaviti potvrđivati.

Kroz ranije spomenuta duhovna čitanja unutar obitelji Bettina se upoznaje s misionarima i njihovim radom te iskazuje želju da kada naraste i ona postane misionaricom. Tijekom svibanja 1913. župnik šalje poziv Bettini za prvu pričest. Čudno je to što ostala djeca koja će se pričestiti imaju preko deset godina i dugu katehetsku pripremu, a Bettina nije navršila ni sedam, ali riječ župnika se ne dovodi u pitanje. Djed ju je brže bolje pripremio, dao joj upute kako primiti «skrivenog Isusa», kako će kasnije Lucia dos Santos (isto rođena 1907.) nazvati Hostiju. Prva pričest pri čemu snažno doživljava taj susret sa skrivenim Isusom, kasnije će kazati: «osjećala sam veliku radost, tajanstveno slavlje, golemu sreću, neizmjernu ljubav za Isusa, osjećala sam nebo u meni i sa mnom, sve je pjevalo, to je bio sve jedan veliki misterij sjaja.» Kasnije se uspostavilo kako je došlo do zamjene Bettine s jednom njezinom rođakinjom koja joj je bila imenjakinja.

Ne postoji slučajnost u Božjim planovima. U ovom događaju možemo vidjeti potvrdu dekreta Quam Singulari donesenog tri godine ranije, u kojem Papa Pio X odredio sedmu godinu života kao doba kada dijete počinje upotrebljavati razum i razlučivati dobro od zla. Tri godine kasnije tijekom trećeg anđelovog ukazanja fatimskim pastirčićima možemo iščitati istu potvrdu kada Lucija, Jacinta i Franjo primaju pričest. Danas djeca postaju sve ranije svjesna okoline, a time i ranije mogućnost razlikovanja dobra od zla.

Nekoliko mjeseci kasnije prima i krizmu, ovaj put ne zabunom, već po zapovijedi biskupa Bergama koji uvidjevši neizvjesnost rata (Prvi svjetski rat) nalaže da se sva djeca od sedme godine prime pečat Duha Svetoga.

Malena Bettina od najranije dobi započinje svoj križni put. Sestra Tereza udaje se 1912. tako da bolesna majka ostaje bez pomoći prvorođene, a ostali u obitelji su svi muški, osim Bettine koja tako malo po malo mora na sebe preuzeti većinu kućanskih poslova. Dva put tjedno Bettina mora otići na obale rijeke Adde s punom košarom rublja kako bi ga oprala u ledenoj vodi. Taj će teret ostaviti trag na njezinim slabim ramenima kao trajna manja deformacija. Kako li je samo bila teška ta životna škola možemo vidjeti i iz sljedeće epizode: dok se tako jednog dana vraćala s obale rijeke, cestu joj je blokirao vol koji je nasrnuo na nju te ju rogovima odbacio u vinograd uz cestu. Vlasnik vinograda vidjevši je u među lozom misli da želi ukrasti koji grozd te je još grdi. Malena vrativši se kući o svemu šuti zbog bojazni od dodatnih prijekora majke. Sutradan će nastaviti raditi uobičajeno i rane će pomalo zarasti. Nekoliko godina kasnije kada liječnici budu vidjeli ožiljak neće moći shvatiti kako je preživjela tako tešku ozljedu bez ikakvog liječenja i teško radeći. Još jednom Elizabeta prkosi logici medicine, kao što će kasnije učiniti još mnogo puta.

Božje su to tajne. Škola patnje u kojoj je Gospodin jedini učitelj. Slične stvari susrećemo i u Fatimi gdje će troje malene djece iznijeti svijetu toliko bogatu poruku da će po njoj na tisuće doživjeti obraćenje.

Bettina najveću žalost osjeća zbog majke Felicite koja je uvijek spremna prigovoriti i kazniti je ni zbog čega. Vjerojatno je nesvjesno povezivala rođenje ove svoje sirote kćeri s najcrnjim danima obitelji i tolikim bolestima koje su je u to vrijeme pogodile, a protiv kojih je bila nemoćna. Kasnije će majka Eugenia skromno reći: «Mama je bila dobra žena, pobožna, mnogo je trpjela zbog svojega slaboga zdravlja

te je bila je veoma stroga». Jednoga dana majci Feliciti je u razgovoru jedna susjeda rekla kako može biti sretna što barem ima Bettinu koja će biti uz nju u smrtnome času. Majka je, vjerojatno nadahnuta Duhom, prorekla: «Ne! Svi će moj sinovi biti uz mene kada umrem, ali ova neće biti!» Doista, tako se i zbililo na Veliki petak 1937. tada ne više malena Bettina, već majka Eugenia nalazila se u Alžiru. Prije nego li je dobila telegraf s obaviješću o smrti ukazuje joj se majka onakvom kakvu ju je zadnji put vidjela prije nego što je otišla u časne; osmjehne joj se, pozdravi je i nestane.

Jedino utočište u tim mladim danima ima u djedu Pieru, jedini koji je barem djelomično uspijeva shvatiti. Djedove pouke i riječi ostati će trajno urezane i neće niti malo nakon desetljeća i desetljeća izbljedjeti. Živim riječima i primjerom podučavao ju je o vjeri, nadi i ljubavi; o pouzdanju u providnost, o životnim patnjama i njihovom smislu, posebno će joj usaditi suosjećanje za duše u čistilištu što će se kasnije očitavati u snažnoj pobožnosti za te sirote duše; neće biti molitve koju majka Eugenia neće završavati bez da doda: «... i oslobodi duše iz čistilišta»

U mjestu postoji škola samo za prva tri razreda, bez čije diplome se ne može nigdje zaposliti. Tako s osam godina Bettina počinje pohađati školu, uza sve kućanske poslove koje mora obavljati. Uskoro se učiteljica počinje služiti njome kao kućnom pomoćnicom dodjeljujući joj razne poslove. Prva dva razreda uspijeva nekako proći, ali treći ne uspijeva jer nema vremena za učenje i pohađanje nastave. Ovaj pad na ispitu izaziva u Bettini veliku bol kojoj ukućani ne mogu shvatiti uzrok: Bettina se bez diplome ne može nigdje zaposliti, a bez zaposlenja nikada si neće uspjati pripremiti veo i redovničko odijelo potrebno za odlazak u misije; sve je to već isplanirala jedanaestgodišnja Bettina. U takvom stanju uspela se kućnim stepenicama i usnula je: «Oko tri popodne, ondje sjedeći oslonjena na zid, zaspala sam i ugledala Isusa koji mi je obrisao suze govoreći: 'Nemoj više nikada plakati, malena, i nemoj više zvati nekakvog učitelja. Ja ću ti sada i uvijek biti tvoj Učitelj, svemu ću te podučiti i samo ćeš to znati. Ako te netko bude htio nečem drugome naučiti, nećeš ga shvatiti niti moći to zapamtiti.' Probudila sam se i osjetila kao nova osoba, sva vesela i sretna.»

Mora da je Isus bio izvrstan učitelj, budući da će kasnije Bettina projektirati bolnice i jedan cijeli grad, otkrivati nove lijekove, ispisati na latinskom stranice s dubokim teološkim sadržajem, održavati duga izlaganja na raznim jezicima, čak i na arapskom. Što se tiče diplome, skriveno je učila preko ljeta te je najesen napokon i nju dobila.

Mjesec dana prije dvanaestog rođendana zapošljava se kao tkalja u obližnjoj tvornici obitelji Crespi. Radno vrijeme je devet sati (od 5 do 14 ili od 14 do 23) kojima treba dodati još dva sata koja su potrebna da pješice dođe do tvornice i vrati se doma. Omotnicu s novcem predaje ocu koji joj svaki dan daje 50 centi kako bi si uz palentu kupila još nešto za pojesti. Bettina s 50 centi koji su jedini novac koji posjeduje kupuje komade tkanine i konac u tvornici kako bi si mogla sašiti habit. I tako svakodnevno kroz osam godina u kojima će joj jedino jelo biti suha palenta. Nakon što je završila sve kućanske poslove, potajno si po noći šije odijelo. San je sveden na najviše dva, tri sata.

Umjesto da odrveni od sve te patnje Bettina sve više raste u velikodušnosti koja se očituje u ponašanju, govorenju, djelovanju i njezinom osmijehu. Nečim se uvijek ističe iz okoline, nije to niti odjeća, niti brbljanje, već isijavanje njezinog plemenitog duha u poniznosti.

Ulazak u kongregaciju

Bettina će za koji mjesec navršiti dvadeset godina; odlazi od kuće i ulazi u Kongregaciju Naše Gospe od Apostola koja je nedavno otvorila kuću za novicijat u Bardellu. Na svetkovinu Krista Kralja župnik don Carrara reći će: «Kralj je izabrao Svoju kraljicu, Bettina Ravasio odlazi u misionarke Kristovim stopama.» Kongregacija je osnovana u Lionu 1876. od oca Planquea,² prvenstveno s ciljem misionarskog djelovanja u Africi. Život u novoj zajednici započinje u znaku gorčine i razočaranja. Bettina će veoma brzo uvidjeti kako su je križevi iz San Gervasia pratili u samostan: teško uči francuski; nezasluženi, besmisleni prijekori i prebacivanja; hladnoća od koje su ruke uvijek natečene; juha od povrća – jedina hrana koju nije mogla jesti kod kuće, a sada ju mora jesti za doručak, ručak i večeru; na kraju miševi i zmije u vrtu.

Samostan u Bardellu je bio smješten u napuštenome dvorcu, a Bettina je imala sobu blizu razrušene kule dvorca u kojoj se nastanilo cijelo leglo miševa koji bi u svojim noćnim pohodima neprekidno prelazili preko kreveta u kojem je bila sirota Bettina, sva preplašena, ali ništa nije govorila nadređenima zbog straha od reakcija. Kada završi noćna avantura s miševima počinje po danu ona s zmijama. Dobiva zadatak očisti zidove i stoljetna stabla u dvorištu od drača, posao izgleda jednostavan. Kako bi Bettina čupala drač tako bi na nju iskakale i padale zmije sa stabala i rupa; prestanto su padale na nju.

Zanimljiva je još jedna epizoda iz postulature. Bettinu smatraju pomalo zaostalom: nije u stanju naučiti ni jednu francusku riječ, a ne ide joj niti šivanje niti kuhanje, ali možda će znati s motikom. Daju joj zadatak da ukloni korov s polja; postulantica kako bi se barem malo iskupila ulaže sve svoje snage u zadani posao i prekopava cijelo polje. Nažalost s korovom prekopala je i malene stabljike mrkve koje su sada osuđene na propast. Katastrofa je toliko velika da odzvanja sve do župnika Bardella

Kuća u Bardellu

koji na nedjeljnoj propovijedi poziva narod u pomoć jadnim časnim sestrama koje će ostati bez uroda. Koliko li je samo kazni i prijekora palo na Bettinu? Ali sljedeće godine dogodilo se nešto nezamislivo. Bettini kao kazna dano je da ponovno prekopava uništeno polje; nakon par udaraca motike na vidjelo izlaze divovske mrkve, nikada nisu viđene mrkve tolike veličine i k tome da su se međusobno spojile jer su ispunile sav prostor po zemljom.

Postulatura brzo završava i započinje novicijat u kojem se s odijevanjem dobiva i novo ime koje određuju nadređeni. Ime saznaje tek tijekom službenog čina: «Zvat će se Eugenia». Ovo je još jedan udarac za Bettinu jer u San Gervasiu postoji samo jedna luda žena koja se upravo zove Eugenia.

Okončavaju i dvije godine novicijata te bi sada sestra Eugenia morala dati zavjete, ali nadređeni razmišljaju da je pošalju kući jer je veoma slaba, previše mršava, uvijek pomalo bolesna, vjerojatno i pomalo glupa, budući da niti polje mrkve ne zna okopati kako valja. Nakon mnogo promišljanja ipak joj dopuštaju pripremiti veo te 8. rujna daje zavjete na jednu godinu.

² Otac Agostiono Planque (1826-1907) pripadao je zajednici Misionara Afrike iz Liona

Ovome su prethodile mnoge bitke s napasnikom: vanjske i unutarnje kušnje; a za odlučujući boj prije zavjeta majka Eugenia će reći: «Noć prije oblačenja odigralo se bijesno mučenje sa zvukovima, bljeskovima i vjetrom». U tom razdoblju na sestru se okomila još jedna kušnja: o tome kako je nebeski Otac strog i ništa ne oprašta; slika gnjevnog Oca svugdje ju je proganjala. Sličan napad na predodžbu o odnosu milosrđa i pravde možemo ponovno pronaći kod svete Faustine u jednoj veoma živoj dogodovštini: «U trenutku, kad sam pisala ove riječi, čula sam deranje sotone: 'Sve ona piše, sve ona piše i time gubimo tako mnogo. Ne piši o Božjoj dobroti, On je pravedan.' - Bjesneći je urlikao i nestao.» U dnevniku epizoda se objašnjava na sljedeći način: «Same sotone veličaju Moju pravednost, a ipak ne vjeruju u Moju dobrotu.»

Usporedno uz napasti u sestri Eugeniji sve se više razvijala duhovnost jedinstva na koje nas poziva Gospodin; u samo jedinstvo Presvetog Trojstva koje se prenosi na ostale životne odnose.

Osam dana nakon zavjeta odlazi u kuću u Lionu. Ondje pronalazi zajednicu koja je duboko podijeljena na temelju nacionalnosti i ostalih obilježja. Promatra intrige i sukobe između časne majke kongregacije i mjesne majke. Najčešće joj prebacuju to što je strankinja, Talijanka. Sve je to duboka kušnja da napusti kongregaciju; pita se da nije sve pogriješila, potpuno promašila: napustila je kuću, posao, domovinu kako bi ušla u veću obitelj u kojoj se nadala pronaći jedinstvo u ljubavi i duhu, a pronašla je nešto sasvim drugo.

U okolini nema nikakve utjehe, već samo jad. Zbog toga se sve više obraća Bogu i u Njemu pronalazi svu utjehu: poput Isusa u Getsemanskom vrtu potpuno se predaje Ocu. Tijekom jedne Mise Bog joj putem nutarnjeg govora objavljuje sljedeće zazive:

«Božanski Oče, slatka nado naših duša, budi obznanjen, čašćen i ljubljen od svih ljudi!

Božanski Oče, neizmjereno dobro koje se izliva na sve narode, budi obznanjen, čašćen i ljubljen od svih ljudi!

Božanski Oče, blagodatna roso ljudskoga roda, budi obznanjen, čašćen i ljubljen od svih ljudi!»

Iste večeri sestra Eugenia će napisati prekrasnu molitvu «Bog je moj Otac» kojoj će 1935. mons. Girard i 1936. kardinal Verdier dodijeliti djelomičan oprost. Molitva je prevedena na mnoge jezike i proširena u sve kutke svijeta, gdje su mnoga čuda zadobivena ovom molitvom.

U takvoj klimi nacionalističkih previranja unutar samostana i u svijetu - preludij u najkrvaviji sukob koji je svijet ikada doživio - mlada će sestra Eugenia s još pet sestara raznih nacionalnosti osnovati unutarnji pakt: «La associazione della amabilita» pod geslom: «Ad Patrem, per Jesum, in Spiritu Sancto, cum Maria» Sestre su se obavezale da će svakoga prihvatiti, bez obzira na naciju ili jezik, i da će prinositi ljubav i blagost samostanom.

Neki uđu u samostan kako bi postali sveci, a drugi kako bi učinili ostale svecima. Ostvarenje ove izreke vidimo i u životu majke Eugenije; mjesnoj majci sestra Eugenia došla je na pik: ne dopušta joj da uzme ugljen za grijanje; dodjeljuje joj ćeliju uz odjel gdje se nalaze mentalno bolesne i arteriosklerotične sestre, sirota Eugenia ne može ni oka sklopiti od silnih krikova i urlika iz odjela; kada se sestra Eugenia bude razboljela zatvorit će je u ambulantu bez madraca i postelje gdje će je ostaviti samu i bez hrane, oslobodit će ju dva dana kasnije kada časna majka bude pitala za tu miste-

riozno nestalu sestru te se opravdati time da je zaboravila kako ju je zaključala u ambulanti. Nakon toga smjestit će je na odjel s tuberkuloznim sestrama gdje je dobila temperaturu od 39°C i krvarila iz nosa. Malo po malo se oporavila i ponovno preuzela stare dužnosti uz koje joj časna majka još dodala posao pripreme paketa za sestre koje odlaze u misije. Mjesna majka o tome ništa nije znala tako da ju je optužila za lijenost i zabranila joj pristup stolu za vrijeme stola, vičući na nju: «Tko ne radi, neke ni ne jede!» Tako bi svaki dan stajala na ulazu u blagovaonicu. Sestra Giovanna d'Arco kriomice bi donosila sestri Eugeniji malo kruha; majka Eugeniya će kasnije pripovijedati: «Jako sam bila gladna; prolazeći pokraj psa dolazila sam u iskušenje uzeti mu koju kost ili juhe što ju je ostavljao.»

Ostale sestre isto pospješuju patnju: «Kada su me susretale u hodniku dobacivale su mi: 'Evo svetice! Ovu će staviti na oltar zatvorenih očiju!' Tako su mi govorili jer nikada nisam podizala pogled kako ne bih vidjela tko me vrijeđa te tako nisam gajila ogorčenosti prema nikome; tako sve ljubim i svima se mogu osmjehnuti. Ali koliko sam samo patila!»

Ispovjednik zadužen za kuću odbijao je ispovijedati ovu stranu sestru jer mu «ne govori grijeh!» Dobiva dopuštenje da se može ispovijedati kod župnika obližnjeg mjesta, velečasnog Deloudesa, prve osobe koja će je djelomično shvaćati i zauzeti se za nju. U jednoj epizodi župnik Deloudes je pričestio bolesnu Eugeniju, ali je sačuvao pola Hostije jer je uvidio da je Hostija čudotvorna. Sačuvanu polovicu izložio je u crkvi gdje je uvijek sijalo svijetlo nad Hostijom. Uskoro se pročulo o čudesnoj Hostiji i uslijedila su mnogobrojna hodočašća koja su bila popraćena mnogobrojnim čudesima. Hostija je ostala izložena sve do smrti velečasnog Deloudesa.

Nadređeni nisu dijelili isto oduševljenje za sestru Eugeniju kao i mjesni župnik: žele se riješiti ove sestre iz Italije koja je uvijek pomalo bolesna, iscrpljena i odbija «razgovarati» s prijašnjim ispovjednikom. Jednoglasna je odluka da se otpusti. Sestra Eugenia odlazeći iz samostana susreće župnika koji nakon što je uvidio što se zbiva odlazi kod časne majke te skupa s njom odlazi kod mjesne majke; nakon dugog razgovora ponovno joj vraćaju odijelo i veo te je šalju natrag u sobu.

Dvanaestogodišnji mandat časne majke kongregacije je istekao a za novu je izabrana majka Ludovica, jedna od rijetkih koji su uvidjeli veličinu duha malene Eugeniye. To je bilo razdoblje zatišja usred silnih oluja, koja su se dizale protiv sestre Eugeniye, ali samo nakratko.

Poruka Oca

Godina prije jubilarne godine otkupljena, kao i 1999. posebno je u Očevom znaku. 1. srpnja 1932., na blagdan Presvete Krvi Kristove odigralo se Očevo ukazanje od kojeg će kasnije nastati prvi dio Poruke Oca. Ukazanje Boga Oca odigralo se na latinskom jeziku koji je bio nepoznat sestri Eugeniji. Tom je porukom u potpunosti postala malenim prorokom Oca. Nažalost, dok se ne otvore arhivi malo će toga biti poznato u vezi same dinamike ukazanja i popratnih događaja. Donekle si to možemo predočiti uz pomoć oskudnog izvještaja sadržanom u samo djelu.

«Napokon, evo dana koji je zauvijek blagoslovljen, dan koji je nebeski Otac obećao! Danas su završeni dugi dani pripreme i osjećam da je blizu, veoma blizu, dolazak mojega Oca i Oca svih ljudi. Par minuta molitve, a onda samo duhovne radosti! Preplavljena sam željom da Ga vidim i čujem! Moje se srce izgarajući od ljubavi otvorilo s tako velikim pouzdanjem da sam shvatila kako do tada nikada u nikoga nisam polagala toliko pouzdanje. Misao moga Oca bacala me u ludu sreću. Naposljetku sam počela čuti pjev ... Oborena, s licem pognutim prema zemlji, uronjena u svoje ništavilo, izmolila sam Magnificat. Odmah nakon toga Otac mi je rekao neka sjednem blizu Njega i zapišem ono što je odlučio kazati ljudima. Cijeli nebeski dvor koji ga je pratio nestao je. Jedino je Otac ostao zajedno sa mnom... O Njegovom dolasku i izgledu u kojem se udostojao obznaniti se te Njegovoj ljubavi mogu reći samo par riječi. U svom neznanju ne znam kakvim riječima opisati ono što mi je otkrio.»

12. kolovoza iste godine prima i drugi dio Poruke Oca. Djelo će uskoro biti prevedeno i predano Crkvi na vrednovanje. Grenobelski biskup, mons. Caillot uspostaviće peteročlanu komisiju koja će provesti dijecezansku istragu o slučaju sestre Eugenije. Komisiju su sačinjavali generalni vikar grenobelske biskupije, mons. Guerrya, isusovci otac Albert i August Valencin-Amons, koji su glasili za vodeće autoritete na području filozofije i teologije te su imali iskustva u procjeni ovakvih slučajeva, i dva doktora medicine od kojih je jedan bio psihijatar. Komisija će napokon 1945. donijeti pozitivan zaključak o slučaju, nakon čega je uslijedio iskaz mons. Caillota:

«Slijedeći smjernice svoje duše i savjesti te s revnim duhom odgovornosti prema Crkvi, objavljujem da natprirodno i božansko djelovanje predstavlja jedino logično i zadovoljavajuće objašnjenje činjenica ... Smatram da nam je glavni dokaz vjerodostojnosti redovničinog poslanja dan kroz način na koji nam je ona pokazala kako živi prekrasno učenje za koje je zadužena da nas podsjeti. Shodno svemu ovom, smatram ispravnim dopustiti joj daljnji rad. Vjerujem da Božja ruka u svemu ovom djeluje. Nakon deset godina istraživanja, razmatranja i molitve blagoslivljam Oca što se udostojao izabrati moju dijecezu kao mjesto tako dirljive objave Njegove ljubavi.»

Uskoro će uslijediti još jedna u nizu potvrdi o tome koliko li je samo snažno prisutno nadnaravno u životu sestre Eugenije. Teško je oboljela tako da je cijelu 1933. morala proboraviti prikovana za krevet. U tom razdoblju živjela je od jedne čaše zašećerene vode na dan i pričesti; sestara je u to vrijeme težila 27 kilograma. Uskoro se proširio glas o čudu. Javili su se mnogi skeptici, stoga su joj oko kreveta postavili mrežu kako bi se vidjelo da li ona možda kriomice odlazi nešto pojesti. Mreža je bila sačinjena od tankih, finih niti tako da ako bi ustala morala je razbiti barem koju nit. Mreža će ostati netaknuta kroz 365 dana koliko su je ostavili da stoji. Sličnu pojavu, ali u mnogo većem opsegu bilježimo npr. kod nedavno beatificirane Alexandrine Ma-

rie da Costa ili Tereze Neumann koja kroz 36 godina nije okusila niti vode, već živjela isključivo od pričesti.

Na Uskrs 1934. sasvim se oporavila i preuzela je svoje stare dužnosti. Budući je prethodna godine bila sva u znaku čuda, okolina je više ne gleda na isti način. Stoga ne čudi da je već u lipnju 1934. izabrana za glavnu savjetnicu, a u listopadu iste godine i za voditeljicu novakinja. Ovo potonje imenovanje zbilo se na krajnje zanimljiv način: sestra Eugenia je nenajavljeno bila pozvana od majke Ludovice koja ju je odvela u sobu za sastanke gdje je čekalo 120 novakinja. Majka Ludovica je predstavila sestru Eugeniju novakinjama riječima: «Evo vam nove učiteljice. Sada će vam održati predavanje» nakon čega je ostavila sestru s novakinjama. Nova učiteljica sjela je za katedru i počela trosatno predavanje na francuskom, jeziku koji do tada nikako da nauči, o temi: «Euharistija, znak jedinstva». Nekolicina novakinja je zabilježilo predavanje koje je kasnije postalo objektom studija i divljenja.

Dijecezanska istraga je uzela maha. Bila je veoma teška i mukotrpna za sestru: beskrajna ispitivanja, optužbe, podcjenjivanja, prijetnje. Obasipaju je pitanjima koja uvijek iznova ponavljaju. Kako bi je prokušali i vidjeli hoće li se pokolebati i napokon priznati kako je sve to samo njezina izmišljotina, 20. prosinca 1934. šalju je u umobolnicu. Četiri dana kasnije, na Badnjak, kazano joj je kako će biti otpuštena iz reda i deportirana u Italiju. Sestra Eugenia, usprkos velikoj patnji prihvaća i ovu žrtvu kao volju Božju. Ali ponovno kao i ranije u zadnji čas dolazi do preobrata: zahvatom majke Ludovice i župnika Moulina uspijeva se ishoditi da sestra ostane u redu, ali mora napustiti novakinje i otići u drugu kuću. Iz iskaza mons. Caillota čitamo sljedeće o tijeku istrage:

«Tijekom istrage, sestra Eugenia pokazala je veliku strpljivost i najveću poslušnost u podvrgavanju bez pritužbi svim medicinskim ispitivanjima, tijekom ispitivanja teološke i medicinske komisije, koja su često bila duga i zamorna, prihvaćajući proturječja i ispite. Njezina jednostavnost, posebno je pohvaljena od svih ispitivača. ... Mnoge okolnosti pokazale su da je sestra u mogućnosti prakticiranja vrlina sve do herojske razine. Po riječima teologa, napose izvanrednu osobinu poslušnosti pokazala je tijekom ispitivanja od strane oca Augusta Valencina, to jest tijekom lipnja 1934. te njezinu poniznost na tužan dan 20. prosinca 1934. ... Otac Albert i August Valencin-Amons dugo su vremena odgađali svoj sud i na početku bili su protivni i skeptični, a kasnije oklijevajući. Malo po malo, nakon što su iznijeli razne prigovore i nametnuli teške provjere redovnici, uvjerali su se.»

Po povratku majka Ludovica je otkrila sestri Eugeniji kako je prikazala je svoj život za slavu Očevu i za nju te sada osjeća kako je žrtva primljena: od dana kada je sestra bila zatvorena u umobolnicu osjećala se sve lošije. «Umrijet ću govoreći kako je slava Očeva istinska, za Njega i za vas sretna ću umrijeti. Moja će smrt biti najveće svjedočanstvo vašega poslanja.» Nakon toga okrenut će se prisutnim sestrama i kazati: «Ja ću otići, ali dan kada ne budete poštivali i vjerovali u sestru Eugeniju, Gospodin će nam je otrgnuti i naša će se kongregacija smanjiti, ako ne i sasvim zatvoriti.» Mjesec dana kasnije, 9. veljače 1935., majka Ludovica će umrijeti na rukama sestre Eugenije izustivši: «Vjerujem u slavu Očevu». Imala je 44 godine i vodila je kongregaciju samo tri godine.

Sestra Eugenia sada uz vodstvo novakinja mora prihvatiti i vodstvo cijelog instituta jer je tajnica bolesna, a savjetnice su veoma stare. Mora preuzeti i organizaciju

generalnog kapitula za izbor nove časne majke kongregacije, a sve to s dubokom boli u srcu zbog gubitka majke Ludovice.

Nepredviđena stvar se počinje odvijati unutar komisije za slučaj sestre Eugenije. Dok je njoj zabranjeno čak i spomenuti Oca, ispitivači upijaju i prenose dalje ovu prekrasnu duhovnost: mons. Guerry piše knjigu *Vers le Père* (Ususret Ocu) koja će biti prevedena na 16 jezika, a otac August Valencin piše *La joie dans le Père* (Radost Oca).

Časna majka kongregacije

Generalni kapitul sazvan je u kolovozu te 7. sestra Eugenia biva jednoglasno izabrana za novu časnu majku kongregacije. Ovo se može smatrati Očevim trijumfom, budući da je u Poruci Oca upravo 7. kolovoza naveden kao željeni dan za svetkovinu nebeskoga Oca. Već tri godine, po želji prošle časne majke, taj dan u mnogim kućama i novicijatu biva slavljen kao Očev dan; čak i među laicima se formiraju skupine «Djeca Očeva» koje slave Njegovu svetkovinu 7. kolovoza. Evo što iznosi mons. Caillot o tome događaju:

«Zapanjujuća je činjenica da jedna relativno neobrazovana redovnica može zasjesti na najviše mjesto kongregacije. Već je u ovome nešto izvanredno te sa stajališta istrage vođene od mojega generalnog vikara, monsinjora Guerrya, dan njezina izbora veoma je značajan. Odgovori koji su dani od kanonske skupštine, od nadglednika i delegata raznih misija, pokazali su da su oni izabrali majku Eugeniu za nadstojnicu – unatoč njezinoj mladosti i kanonskim preprekama koje bi inače učinile njezino imenovanje odbijeno – zbog njezine sposobnosti rasuđivanja, uravnotežene osobnosti, energije i nepokolebljivosti. Stvarnost će pokazati kako će ona daleko nadići očekivanja koja su bila položena u nju.»

Majka Ludovica željela je u svakoj kući kongregacije veliku sliku Oca smještenu na počasnom mjestu te je među svakidašnje pobožnosti uvrstila razne molitve Ocu. Grenobelski biskup koji je osnovao jednu žensku kongregaciju kojoj je namjeravao dati ime «Katoličko majčinstvo», kada odlazi u Rim kako bi od Svetoga Oca ishodio odobrenje, daje kongregaciji ime «Kćeri Očeve».

Nakon ovih pobjeda mali prorok Oca napokon ima slobodne ruke; u kratkom vremenu piše sljedeće knjige: Rosa Očeva – misao za svaki dan godine; jedan cijeli novi direktorij kongregacije; seriju govora za novicijat; razne duhovne vježbe; Marijanski mjesec; Pobožnosti Presvetom Srcu; Pobožnosti za duše u čistilištu, sve to s udahnutom Očevom duhovnošću. Završava i djelo koje joj je najdraže: «Kako nam Otac pristupa» u kojem je sabrala svu svoju duhovnost.

Nova časna majka odlazi u Rim kako bi se predstavila kardinalu zaštitniku, Njegovoj Ekscelenciji Fumasoni Biondiu, prefektu za Propaganda fide. Dolazi i mons. Guerry kako bi Kardinalu predao djelo «Slava Očeva» i rezultate istrage. Kardinal će upozoriti mons. Guerrya neka pripazi na ovu malu redovnicu, jer je časna majka nedovoljno iskusna i premlada kako bi je shvatila i mogla pratiti. Mons. Guerry ne zna što da odgovori, kasnije će priznati: «Nikada se nisam našao u takvoj neugodnosti, ali na kraju morao sam mu kazati kako je ta mala redovnica zapravo časna majka.»

Uskoro će Kardinal dati majci Eugeniji veoma oštru zapovijed: zabranu da govori o Ocu i posebno slavi 7. kolovoza, a uz to mora poskidati i sve slika Oca koje je prethodno majka Ludovica postavila u svim kućama kongregacije. Majka će kao i uvijek poslušati. Ipak kardinal Fumasoni Biondi ostaje iskreno vezan za majku Eugeniju. Svaki put kada bude u posjeti uvijek je pozivao majku Eugeniju na ručak. Sam će joj govoriti o jednoj redovnici koja mu je isto poslala zahtjev za Očevom svetkovinom 7. kolovoza. Kazivao joj je i o knjizi mons. Guerrya koja je izdana na talijanskom i uz koju vodi razmatranja svaki dan, ali uvijek završava sa sljedećim: «Bolje je pustiti da isusovci, dominikanci ili franjevci uvedu u Crkvu ovu novu pobožnost koja će teško biti prihvaćena ako je predstavljena od jedne redovnice. Pa i na kraju koja je korist od

ove nove pobožnosti?» Majka je uvijek u poniznosti naznačila kako ova duhovnost i nije baš neka novotarija, budući da nam je predana prije dvije tisuće godina.

Što se tiče vođenja kongregacije, majka Eugenija ju je doslovno preokrenula naglavačke. Udahnjuje novi život kućama raštrkanim diljem svijeta nizom preseljenja kojima razbija dugogodišnja neprijateljstva na bazi nacionalizma koja su se razvila među sestrama. Počinje od matične kuće u Lionu gdje okuplja sve postulantice i novakinje za koje organizira tečajeve u stenografiji, domaćinstvu i tipografiji. Svaka je djevojka tijekom novicijata dobila određenu specijalizaciju. Među sestrama uspijeva stvoriti snažan duh zajedništva tako da je kardinal Gerlier posjećujući kuću u Lionu kazao: «Volio bih da smo svi mi poput ovih sestara: ugodni, zadovoljni i udruženi; morali bismo dovesti ovdje naše sjemeništare.»

U kongregaciji za vrijeme izbora majke Eugenije samo je nekolicina sestara imalo diplomu učiteljice i samo jedna za bolničarku. Uskoro će majka potaknuti sve sestre da krenu sa studijama, tako da su u kratkom vremenu raspolagali s veoma obrazovanim kadrom sestara. Ne valja zaboraviti da se ovo odvijalo 1935. kada su žene s diplomom, a naročito iz medicine bile veoma rijetke. Svaku kuću organizira tako da se u njoj nalaze barem dvije sestre s učiteljskom diplomom koje vode školu i dvije s bolničarskom koje vode ambulantu. Svaki mjesec majke provincijalke se sastaju s onima regionalnim. Nadalje sve mjesne majke svaki mjesec izvješćuju majku Eugeniju o svim lokalnim problemima. A svake dvije godine sestre se sastaju u Parizu, Lionu, Londonu ili Rimu kako bi razmijenile ideje, iskustva i radi daljnje stručne specijalizacije. S revolucionarnom idejom za ono doba otvara novicijate na vitalnim mjestima Afrike i Europe: Beninu, Obali Bjelokosti, Nigeriji, Engleskoj, Libanonu, Egiptu, Alžiru, Nizozemskoj. Ovime razbija klimu kolonijalizma koja je vladala u institutu. I u ovome je bila prorok, budući da je danas sva misionarska Crkva orijentirana k oblikovanju mjesnog klera. Majka Eugenia doživjela je radost vidjevši prve plodove afričke Crkve: u Beninu unutar četrnaestočlane obitelji razvila se vokacija sestre Gesine, prve mjesne redovnice, te njezinog brata, isusovačkog svećenika. Kongregacija je pod vodstvom majke Eugenije brojila čak šest tisuća članova čime je postala jedna od vodećih sila Crkve na misionarskom području.

Preuredivši kongregaciju u Europi započinje obilazak kuća u misijama, putovanje je to koje će se neprekinuto odvijati kroz 12 godina njezina vodstva. Mnogi su problemi, ali sve će ih prebroditi s jednostavnošću koja zbunjuje. Ona je zaista kćer koja se potpuno prepušta Očevu vodstvu. Odbija financiranje kongregaciju jer kako kaže: «Došli smo u misije pomoći Crkvi, a ne da budemo uzdržavani.» Iako bez novčane podrške Propaganda fide, kongregacija će nastaviti graditi skloništa, škole, ambulante i kuće za sestre. Kada majka bude saopćila kardinalu Fumasoni Biondiu svoju odluku, ovaj ju je pitao kako će kongregacija opstati bez Propaganda fide. Majka je odgovorila: «Imat ćemo i za njih, a i za pomoći ostalim misijama.» Tako je i bilo.

Mnoge su epizode u životu majke koje naznačuju njezinu izuzetnost. Papa Pio XII, kada je čuo o majci Eugeniji, poslao je svećenika od povjerenja, oca Girarda Matthieua da ispita situaciju. Čekajući, ugledao ju je kako dolazi s kraja hodnika uzdignutu pola metra od zemlje, sva blistava isijavajući svijetlost. Kasnije je kazao: «S ovim i ostalim stvarima dobio sam potvrdu o Božjem djelu kod majke Eugenije.» Što nam mons. Caillot govori o sestri Eugeniji kao časnoj majci kongregacije:

«Mogu posvjedočiti da je tijekom svoje službe kao nadstojnica bila izrazito predana svojim dužnostima, posvećujući se zadacima koji su joj morali izgledati još teži budući da nije bila pripremljena za njih – s velikom ljubavlju za duše, njezinu kon-

gregaciju i Crkvu. Oni koji su joj bili bliski bili su začuđeni kao što sam i ja bio snagom duha u suprotstavljanju problemima ... Nisu me samo dojmile njezine vrline, već i način na koji je ostvarivala svoj autoritet ... Naročito je bila primijećena njezina bistrost, živa i pronicljiva inteligencija ... majka Eugenia održavala je mnoga predavanja u svojoj zajednici. Vrijedno je spomenuti da sama sastavljala okružnicu za svoju kongregaciju i ugovore s općinskim vlastima ili administrativnim vijećima glede bolničkih ustanova povjerenih sestrama Naše Gospe od Apostola. Izradila je dugi direktorij. Vidjela je svaku situaciju čisto i ispravno kao da je stvar savjesti. Njezine su upute bile jasne, precizne i veoma praktične. Znala je svaku od 1400 kćeri osobno, njihove stavove i vrline, tako da je znala odabrati one najbolje za razne zadatke. Znala je i za kongregacijske potrebe i resurse. Bila je upoznata s stanjem svake kuće i posjetila je sve svoje misije. Želimo istaknuti i njezinu dalekovidnost; poduzela je sve mjere da u svakoj bolnici ili školi radi osposobljena sestra i osigurala sve što im je potrebno za život i razvoj. Smatram posebno zanimljivim istaknuti da majka Eugenia posjeduje duh odlučnosti, smisao za stvarnost i stvaralačku volju. U šest godina osnovala je 67 ustanova i uvela mnoga korisna unapređenja u svojoj kongregaciji ... Iako je majka Eugenia obdarena osjećajnošću i emocionalnom dispozicijom, znala je da nikada nije nikoga preferirala i daleko od toga da je ikome dopuštala da utječe na nju ljudskim sagledavanjem; uvijek je bila u stanju odrediti svoje vlastite projekte i djelatnosti te steći naklonost drugih kroz svoju osobnu pronicljivost ... Život majke Eugenie je stalna demonstracija njezine mentalne i opće uravnoteženosti koja se promatraču čini kao dominantno obilježje njezine osobnosti.»

Sestre kongregacije u misiji u Africi

Majka gubavaca

Guba, jedan od najtežih bolesti koja od pamtivijeka pogađa čovjeka. Okrutna bolest zbog koje se čovjek polagano raspada, postupno mu otpadaju koža, prsti, a onda i cijeli udovi. Bolesnici nisu samo patili zbog bolesti, već i zbog izgnanstva iz društva koje nije moglo podnijeti blizinu ovih jadnika. Između njih i majke Eugenije razvit će se poseban odnos iz kojega će izrasti mnoge velike stvari. Odnos koji započinje 1939. u Obali Bjelokosti, na putu iz Daboua u Memni, gdje nailazi na gubavce koje su živi zakopani u pijesak tako da im samo glava viri. Neki viču, neki zapomažu, a neki su u bunilu zbog gladi i vrućine. Kopajući golim rukama majka je iz vrelog pijeska izvukla one koji su još pri životu. U obližnjem selu saznaje da gubavce otpremaju na obližnji otok Desirée (hr. priželjkivani). Mještani u strahu od ovoga velikog zla ostavljaju zaražene na otoku s kojega ne mogu pobjeći. Svako toliko pokraj otoka pođe brodica koja brže-bolje na obalu izbavi živežne namirnice i pobjegne.

Tu nastupa majka Eugenia. S hidroavionom dolazi na otok i s obale primjećuje prestrašena lica koja počinju izranjati iz džungle; unakažena tijela koja s nevjericom gledaju kako im se jedna malena žena, sva u bijelom približava. Majka Eugenia bez bojazni započinje razgovor s ovim nesretnicima, saznaje njihove probleme, njihove želje; iz ovoga razgovora rodio se projekt grada za gubavce. Bit će to grad koji će izroniti usred prašume. Majka odlazi u Abidjan kako bi ishodila 200 hektara zemlje 15 km od mjesta Dunque za projekt. U planu je osmislila kuću za svakoga gubavca, školu, bolnicu, igralište, kino, crkvu i sve ostale stvari. Sve je ovo izgledalo kao utopija. Što se tiče nabave sredstava za izgradnju, tu je veliki dio odigrao Raoul Follereau, čovjek koji je slijedeći stope majke Eugenije kasnije biti prozvan apostolom gube. Majka po povratku u Lion pripovijeda o patnjama gubavaca: o dječacima bez ruku i s izobličanim licima koji spavaju na tlu, o mladim ženama koje su poludjele zbog gladi. To svjedočanstvo boli dopire do Follereaua koji odlučuje pomoći. U vrijeme rata, usred okupirane Francuske uspijeva prikupiti novac za gradnju. Izgleda da je milosrđe više zarazno nego guba.

Adzopè, taj grad milosrđa, počinje sve više izranjati iz džungle. Deset godina se još vodila bitka s prašumom, ali napokon 1951. san je bio u potpunosti ostvaren. Na svjetski dan gubavaca, 28. siječnja 1971., Adopè je prerasla u Nacionalni institut za lepru. Čak i danas slovi kao jedan od vodećih afričkih i svjetskih centara svoje vrste.

Najveći problem s gubom je to da ne postoji lijek za nju. Ali i tome će nepredvidljiva majka Eugenia naći rješenje: otkrila je prvi lijek za gubu, radeći ga iz sjemena biljke chalmogras (scialmográ). Ovaj će lijek kasnije biti istraživan i dalje razvijan na Pasteurovom Institutu u Parizu.

Djeca Očeva

Kod majke Eugenije pronalazimo snažan ekumenski duh. U školama kongregacije u Egiptu samo je dvadesetak posto djevojaka katolkinja. Roditelji drugih vjeroispovijesti šalju djecu u škole kongregacije jer su mnogo kvalitetnije od ostalih, ali među učenicama vlada težak duh diskriminacije i netolerancije. Majka je tome doskočila tako da je učiteljima dala upute da organiziraju katehezu za sve djevojke, ali na kojima će se govoriti o pravdi, milosrđu, ljubavi i svim ostalim moralnim i socijalnim krepostima i vrednotama. Govorit će se i o jednome Bogu koji je Otac sviju, bez da se isključe protestantske, pravoslavne, židovske ili muslimanske djevojke. Nadalje ujedinjuje djevojke tako da ih organizira u «Savez Sunca», organizacija unutar koje će djevojke obilaziti i pomagati bolesnima i siromašnima.

U Libanonu nailazi na malena raštrkana sela koja su naseljena družima.³ Ti ljudi nisu imali nikakvo duhovno vodstvo niti izobrazbu te veoma nizak kulturni nivo, stoga je normalna evangelizacija bila gotovo pa nemoguća. Majka Eugenia započinje okupljati starješine kojima izlaže kako je njihovo očinstvo dar koji proizlazi iz očinstva Boga te sukladno tome moraju poštovani Njegove zakone. Oni predstavljaju božji autoritet (usp. Ef 3,14-15) s kojim moraju odgojiti sinove s poštovanjem prema Bogu, poštujući njihovu osobnost i njihovo pravo jer tako čini i Otac nebeski. Tada govori i mladima kojima objašnjava njihove obaveze spram roditelja. Za sve njih to je otkriće Boga koji se brine za svakoga od njih pojedinačno i čak živi u njima. Prihvataju s radošću tu istinu vjere i savjete majke Eugenije. Slika oca dobiva novo dostojanstvo, a sinovi su više poslušni. Unutar obitelji počinje vladati atmosfera mira i jedinstva. Budući da nemaju vlastitog svećenika odlaze do ulaza katoličke crkve odakle prate misu pjevajući pjesme u Očevu čast. Po završetku bogoslužja, kršćani i pridošlice odlaze zajedno na čaj; majka Eugenia ih je podučila kako su svi skupa djeca jednoga Oca. Kako bi pospješila ovu ideju osniva udругu «Sinovi Oca» unutar koje praktično svi sudjeluju.

Kada se nakon tri godine bude vratila u Libanon Sinovi Oca su je trijumfalno dočekali. Ali najvažniji su plodovi koji su proizašli iz pobožnosti prema Ocu: rastave su gotove nestale, obitelji su ujedinjene oko brižljivog oca, a djeca su ispunjena. Ovi se ljudi nisu službeno preobratali na katoličanstvo, ali su prihvatili Isusovu maksimu: «Oče, neka budu jedno kao Mi!»

Najteže je razdoblje za vrijeme rata, ali ujedno i najsvjetlije. Kada između Italije i Francuske vlada neprijateljstvo, majci Eugeniji zbog nacionalnosti mnogo toga prebacuju. Ali i na to ima odgovor: «Uvredama sam se branila na Isusov način, s tišinom. Puštala sam Isusu da mi bude jedini sudac i odvjetnik. Isus me je znao braniti i uvijek me čuvao.»

³ Vjerska zajednica čiji članovi pretežno žive u Libanonu, Izraelu i Siriji. Za vrijeme 11. st. u Egiptu odvajaju se od islama te prihvaćaju gnostička i neoplatonistička učenja. Uskoro u Egiptu započinju biti progonjeni od sunita, stoga bježe na sjever. Vjeruju u jedinstveni božanski princip i reinkarnaciju. Ne posjeduju izražene vjerske simbole. Zajednica broji oko 700 000 članova.

Početak rata poklapa se s početkom gradnje Adzopèa i mnogih drugih inicijativama majke Eugenije unutar francuskih kolonija u Africi. Došla je na briljantnu ideju da počne snimati djelovanje sestara u misijama. Taj materijal iskorištava za predavanja koja će pobuditi veliki interes. Civilne su vlasti uskoro uvidjele mogućnosti tih snimki tako da su se one uskoro vrtjele i u najprestižnijim kinima Francuske. Majka je postala jedna od najpoznatijih i najcjenjenijih osoba Francuske, simbol ljubavi i nade. Kao član Crvenoga križa dobila je dopuštenje da se koristi vojnim kamionima, brodovima i avionima s kojima uvijek ide ondje gdje je pomoć najpotrebnija, ali i opasnost najveća: u južnu Afriku kada ondje izbija epidemija žute groznice, iz Portonova cijeloj Francuskoj upućuje SOS za pomoću; žuri u sjevernu Afriku kada ondje izbija epidemija tifusa; u Europi često prelazi bojišnicu; naređuje svim sestrama da ne napuštaju svoja mjesta, osobito ondje gdje je situacija bila najteža; kuće kongregacije postaju skloništa bolesnima, starijima, ozlijeđenima i djeci koja su ostala bez ikoga.

Matična kuća u Lionu ostala je jedina religiozna ustanova otvorena u gradu, a ujedno i jedina građevina koja je ostala čitava i neoštećena u okrugu od par kilometara. Sva je okolica bila u ruševinama. Samostan je bio zona zaklona u koju se smjestio i nadbiskup Camraia kao i mnogi svećenici. Između bombardiranja, majka je zajedno sa sestrama izlazila iz samostana kako bi sakupila trupla koja su ležala okolo po cestama ili zakopana pod ruševinama. Uz to svojom snažnom karizmom uspijeva održati sve sestre ujedinjene.

Godine 1947. majci istječe dvanaestogodišnji mandat i započinju pripreme za novi kapitul na kojemu majka Eugenia biva ponovno jednodušno izabrana. Ali Gospodin ima druge planove za nju: nakon hosana slijedi kalvarija. Sveti Pio iz Pietrelcine jednom je rekao kako svaki svetac ima svoga Judu; tako će biti i s majkom Eugenijom. Jedna sestra koja je majci Eugeniji bila posebno pri srcu, koju je majka znala povesti na pokoje putovanje sa sobom kao tajnicu postavila joj je ultimatum nakon ponovnog izbora jer nakon tih putovanja više nije htjela mirovati, već ponovno putovati: ili će je ponovno učiniti tajnicom ili će se ona osvetiti. Majka Eugenia je osoba koja se ne da ucijeniti nikakvim prijetnjama. Savjetovala se s mons. Caillotom koji joj je preporučio da odbije zahtjev, a uostalom nije na njoj izbor, već na kapitolu. Četiri mjeseca kasnije ova je sestra zajedno s jednim redovnikom otišla u Rim gdje je u Svetom oficiju optužila majku za neposlušnost, herezu u vezi Boga Oca i različite nemoralne djelatnosti. Majka Eugenia bila je pozvana u Rim gdje je čula optužbe zbog njezinog nemoralna, zbog takvih grijeha, kako će kasnije priznati, za koje nije niti znala da postoje. Od svega najčudnije je to da nitko nije stao u njezinu obranu, ljudi koji su se ranije toliko puta uvjerali u Božju prisutnost u životu ove malene redovnice. Majka Eugenia mogla bi se slobodno poslužiti riječima apostola Pavla: «Za prve moje obrane nitko ne bijaše uza me, svi me napustiše.» (2 Tim 4,16)

U uredu Prapaganda fide bila su joj ponuđene dvije izjave o odstupanju s mjesta časne majke kongregacije. Izabrala je onu u kojoj se proziva nesposobnom: «Izabrala sam, za ljubav Božju, onu koja je bila najviše ponižavajuća.» Vraća se u Lion gdje ponovno postaje voditeljica novakinja. Organizira se novi kapitul na kojem za novu časnu majku biva izabrana majka Odilia. Nakon kapitula majku Eugeniju šalju u Marino gdje joj je na skrb povjerena siročad. Ovdje vlada veoma teška atmosfera spram majke: ne smije izaći iz kuće, zabranjeno joj je pisati, pa čak i obitelji. Cijelo vrijeme sluša optužbe na svoj račun; kako je ekskomunicirana, kažnjena zbog neposluha, da je dovela kongregaciju u velike dugove i mnoge druge. Na sve ove optužbe majka se branila na svoj način: šutnjom.

U matičnoj kući u Lionu 4. lipnja 1950. veliko je slavlje. Mnoge ličnosti su se okupile, među njima predsjednik republike i ministar zdravlja kako bi dodijelili Courone Civique, najveće francusko nacionalno priznanje za socijalni rad, Kongregaciji sestara misionarki od Naše Gospe od Apostola. Nagradu je primila majka Odilia i bivša majka Julie-Louise. Majka Eugeniya nije bila ondje, a nije ju se ni spomenulo.

Kuća u Marinu

U listopadu 1950. nadređeni šalju majku u Palermo, u kuću koju je ona osnovala za vrijeme svog mandata, da ondje organizira Katoličku akciju, katehezu i ambulantu. U kratkom vremenu uspjela je dići na noge sve troje, a posebno će izrasti Katolička akcija za djevojke. Mjesni joj je ispovjednik naložio da zapali sve svoje spise od kojih je sa sobom od svih imala po jednu kopiju: sve knjige, molitvenike, duhovne vježbe i govore. I ovaj put će poslušati.

Uskoro će majku zamijetiti i blagonaklono gledati kardinal Ruffini, nadbiskup Palerma. Majka Eugenia započinje s pisanjem konstitucija buduće udruge Unitas Catholica preko koje želi prenijeti svijetu ono što je započela već od prvih godina u samostanu kada je sklopila unutarnji savez milosrđa zajedno s pet sestara, a kasnije sa Savezom Sunca i Sinovima Oca. 16. lipnja 1952. kardinal Ruffini poziva majku Eugeniya na razgovor tijekom kojega će je s blagoslovom potaknuti na osnutak udruge. Dodijelio joj je jednu kuću u gradiću Termini Imerese i odobrenje. Umjesto da piše direktno Svetoj Stolici, majka piše časnoj majci o udruzi i moli dopuštenje. Ubrzo je 16. srpnja uslijedio poziv da dođe u Sveti oficij. Ondje joj je kazano da mora napustiti kongregaciju; biva poslana avionom u kuću u Nizozemskoj. Dana 28. prosinca uručeno joj je razrješenje zavjeta i zabrana osnivanja Unitas Catholica. Tada su je vratili u Milano gdje ju je dočekala obitelj. Ondje joj biva oduzeto redovničko odijelo i veo.

Fondo Versace

U siječnju 1953. odlazi u Reggio Calabriju. Ondje ju je 2. veljače, na blagdan Prikazanja Gospodnjeg u hramu, primio nadbiskup Ferro koji joj savjetuje da obnovi zavjete s ispovjednikom. Upućuje ju i da si odabere neku od četvrti u kojoj će započeti raditi te ju blagoslivlja. Tog istog dana majka će izabrati najsiromašniju i najozloglašenu četvrt koja nema ni struje ni vode, a iz koje su svećenici i biskup bili istjerani. Za dva mjeseca, uz pomoć donacija majka će uspjeti otvoriti azil u četvrti Fondo Versace. Uskoro će se kuća ispuniti napuštenom djecom. Uz azil majka je dala izgraditi i jednu malenu kapelicu u koju će uskoro veliki svijet početi navraćati. Na kraju će uspjeti nagovoriti i svećenike da se vrate u tu četvrt na čijim zidovima stoji: «Smrt svećenicima i časnim sestrama». Za vrijeme inauguracije azila i kapelice doći će i biskup koji će ovaj put biti dočekan s pjesmom i pljeskom.

Jednom se usput našla u San Giovanni Rotondu zajedno s dvije sestre, koje su joj se odlučile pridružiti, prisustvovala misi koju vodi sveti Pio. Majka Eugenia planira otvoriti u Genovi ili Milanu novicijat. Na kraju mise otac Pio će posve nenajavljeno povikati prema majci: «Ma koja Genova i Milano! Idi u Rim, ondje će ti pomoći moja duhovna djeca!» Shvatila je majka Eugenia da se to odnosi na nju i ne traži nikakvo objašnjenje, već je krenula za Rim gdje se dano obećanje ispunilo tek nakon 25 godina.

U Rim dolazi 15. kolovoza 1956.. Ondje će uskoro uvidjeti koliko li je samo zamršen birokratski sistem. Majka Eugenia naučena rušiti cijele šume u Africi i odmah djelovati kako bi pomogla, zapetljat će se u mreži raznih propisa i pravila. U Rimu će odlučiti organizirati novicijat. Uskoro su ponovno počele padati optužbe na majku Eugeniju. Ovaj put je iz vikarijata došla naredba da majka Eugenia odloži svoje redovničko odijelo, ali je kardinal Ottaviani svojom intervencijom povratio majci odijelo. Mjesni biskup i vikarijat nakon što je uvidio situaciju, dodijelio je majci Eugeniji svećenika s dužnošću da prati situaciju jer će shvatiti kako joj često bivaju dani oprečni napuci. Budući da svih vidi kao Crkvu i kao takvoj mora svima biti poslušna često dolazi u oprečne situacije zbog kojih nadležni gledaju na majku kao na neposlušnu, tvrdoglavu i lažljivu.

O zadnjih trideset godina života i djela majke Eugenije postoji veoma malo informacija; ponajviše zato što je taj dio još aktualan i mnogi sudionici tih događaja su živi tako da nigdje nije sistematizirano opisan taj period života. Možemo se samo ograničiti na izdvojene epizode iz ovoga razdoblja.

Za svojeg boravka u bolnicu u Rimu mnogi su se pacijenti, doktori i medicinske sestre okupljali oko majke, iako nisu uopće znali tko je ona; kasnije će mnogi kazati kako im je njezina blizina ulijevala radost i mir. Brojne su epizode gdje su posredstvom majke Eugenije zadobivene razne milosti i čuda. Naročito mnoge milosti su zadobivene kroz molitvu devetnice «Bog je moj Otac». Znana je dogodovština s čudesnim kruhom kojega je majka jednog dana slučajno pronašla na zemlji. Odnijela ga je kući i pomalo rezala i jela, ali kruhu nikada ne bi dolazio kraj. Kasnije su se mnogi ljudi uvjerali u ovaj neobičan događaj. Više će mjeseci majka živjeti na ovome kruhu koji će uvijek ostati svjež i mirisav.

Spomenimo još i dogodovštinu koja se odigrala na trajektu koji je išao iz Tangeri u Marseille i koja je puna simbolike. Na brodu se oglasila uzbuna jer je došlo do eksplozije u strojarnici. Na palubi nastaje kaos i panika. Jedna će se majka zajedno s

djetetom sva izvan sebe od straha uhvatiti za majku Eugeniju kada ju vidi svu mirnu i radosnu unutar svog tog kaosa. Majka Eugenia će se nasmiješiti ženi te joj kazati da joj preda dijete što će ova i učiniti; majka će započet pjevati u slavu Božju, na što će joj se pridružiti žena, pa još netko, i još netko, tako da će uskoro cijela paluba, putnici i mornari pjevati Bogu u čast. Nakon toga majka Eugenia će zazvati Oca i uzdignuti dijete: «Oče, zbog ovoga djeteta, ove nevinosti, spasi nas!», pri čemu će joj se svi priključiti u toj molitvi. Pomalo brod će se nanovo poravnati i nekako uploviti u Marseille. Po iskrcavanju svi će skupa predvođeni majkom Eugenijom otići do obližnjeg svetišta Gospe od Zaštite kako bi zahvalili Bogu. Majka Eugenia se vratila Ocu 10. kolovoza 1990.

Majka Eugenia s ocem D'Ascaniom

Otac govori Svojoj djeci

Što se tiče Poruke Oca, 1981. jedna će Francuskinja iznenada potaknuta nutarnjim nadahnućem predati kopiju poruke na francuskom ocu Andreju D'Ascaniju. To je bio jedini preostali primjerak ovoga djela. Otac će sljedeće godine, na pedesetu godišnjicu, prevesti poruku na talijanski budući da djelo ima crkveno dopuštenje. Ubrzo će uslijediti prijevodi na ostale jezike tako da je za sada djelo prevedeno na dvadesetak jezika. U ožujku 1989. mons. Petrus Canisius van Lierde dodjeljuje imprimatur djelu Otac govori Svojoj djeci. Distribuciju preuzima udruga «Armata Bianca»⁴ koja već skoro četvrtinu stoljeća besplatno širi ovo djelo, naročito u zatvorima, vojarnama i bolnicama.

Indikative su neke podudarnosti između dnevnika sv. Faustine Kowalske (nastao dvije godine nakon Poruke Oca) i ovoga djela. U godini ponovnog «otkrića» Poruke Oca dolazi i do ponovnog otkrića dnevnika sv. Faustine koji upravo te godine doživljava svoje prvo izdanje na poljskom. Ujedno je to godina enciklike *Dives in misericordia*, pape Ivana Pavla II u kojoj prvenstveno progovara o Bogu Ocu i Njegovom neiscrpnom milosrđu za ljude.

Duhovnost Poruke Oca uzelo je dosta zamaha tako da se u talijanskim gradovima sve više organiziraju bdijenja svakog mjeseca sa šestog na sedmi u mjesecu. Primljena su mnogobrojna svjedočanstva o obraćenjima i čudesima vezanim uz ovu poruku i to diljem svijeta. Fatimski kip tijekom svoga putovanja 1995. dolazi i do grada Zaporozje u Ukrajini. Nakon Gospinog posjeta javit će se ideja o gradnji prve crkve posvećene Bogu Ocu. Mjesni vikarijat će se složiti, a iz Vatikana isto dolazi potvrđan odgovor i blagoslov samoga Pape. Crkva će biti veoma brzo izgrađena te posvećena 7. kolovoza 2004. pri čemu neće sudjelovati samo rimokatolici, već grkokatolici i pravoslavci. Ubrzo će crkva postati katedrala i cilj mnogih hodočašća iz Poljske i Ukrajine.

Duh Istine u današnjim vremenima očituje jednu novu dimenziju duhovnosti milosrđa i očinstva, a majka Eugenia samo je jedna u nizu izvanrednih osoba kojima Duh to otkriva, kao na primjer kod nedavno beatificiranog Charlesa de Foucaulda i oca Gioacchina Rossettia, čiji je slučaj na putu beatifikacije, a u njihovoj ostavštini iščitavamo tu istu duhovnost. Istu stvarnost uvidamo i kod sirotih pastirčića Fatime. Sagledavajući sve u cjelini možemo osjetiti pokret Duha koji nas ovim djelovanjem vodi punini duha u kojoj ćemo se «klanjati Ocu u duhu i istini» (*Iv* 4,23) čime nas, slobodno možemo kazati, uvodi u preludij paruzijskog čina, nakon kojega ćemo vidjeti «novo nebo i novu zemlju». (*Otk* 21,1)

⁴ Eklezijalna organizacija osnovana 1973. na poticaj sv. Pija iz Pietrelcine sa sjedištem u L'Aquili.

Unutrašnjost katedrale Boga Oca u Zaporozhi

Lozare omare adorare cantare nel cuore di tutti e col cuore di tutti gli uomini con l'amore dello spirito santo e il cuore stesso di Gesù e di Maria Santissima il Nome Dolcissimo e Glorioso del Padre è una gioia che nessuna sofferenza non sfiora.

S. Eugenia, m